

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Diagnostický nástroj pro zjišťování úrovně řečových dovedností v češtině

pro žáky-cizince a žáky s odlišným mateřským jazykem

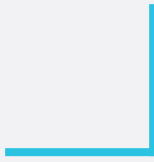

**Systemový projekt
APIV A**

**„Společné vzdělávání a podpora škol krok za krokem –
Implementace Akčního plánu inkluzivního vzdělávání -
metodická podpora“**

**Klíčová aktivita 4:
Čeština jako druhý jazyk
pro žáky-cizince**

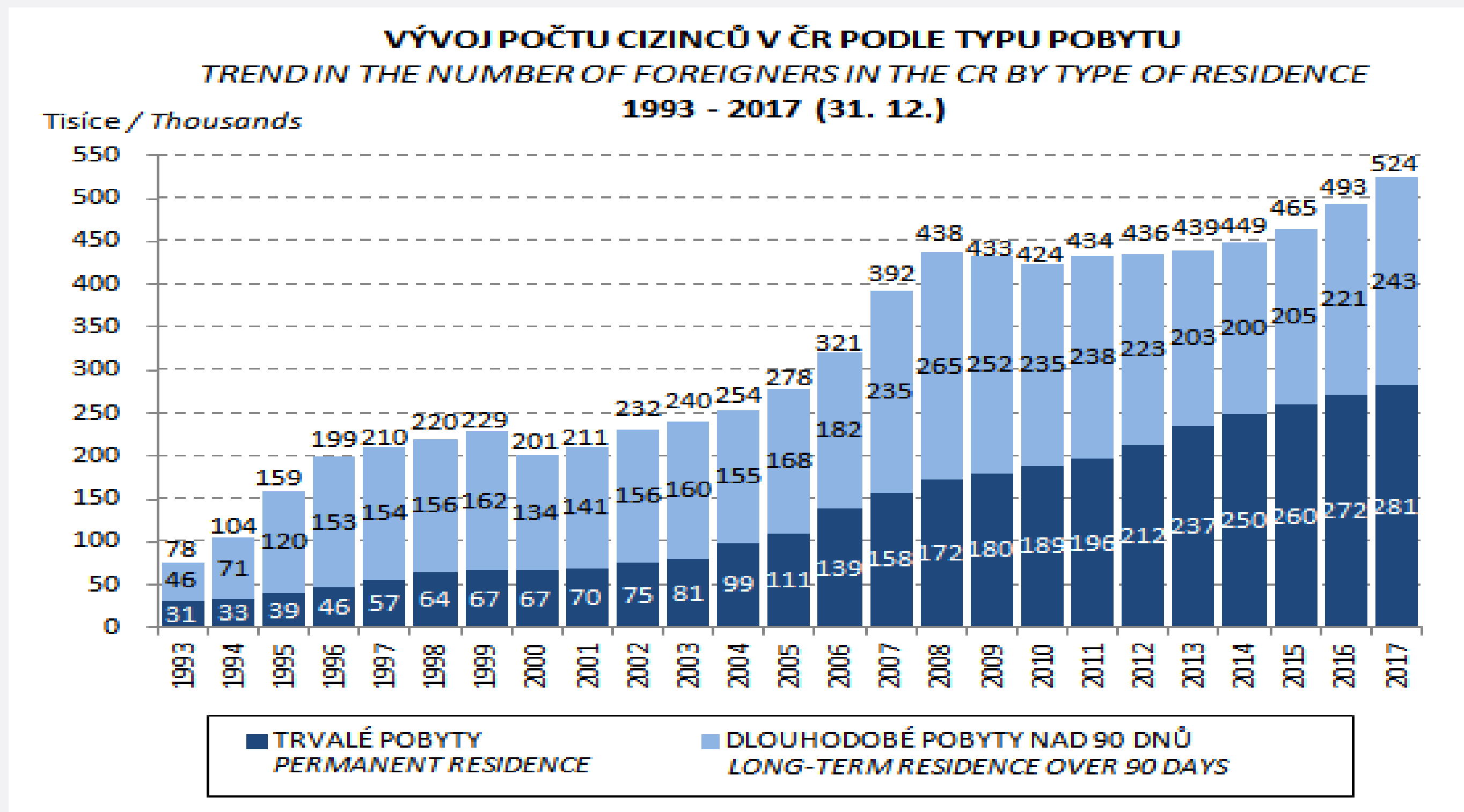
**Řešení projektu:
květen 2017 – duben 2022**

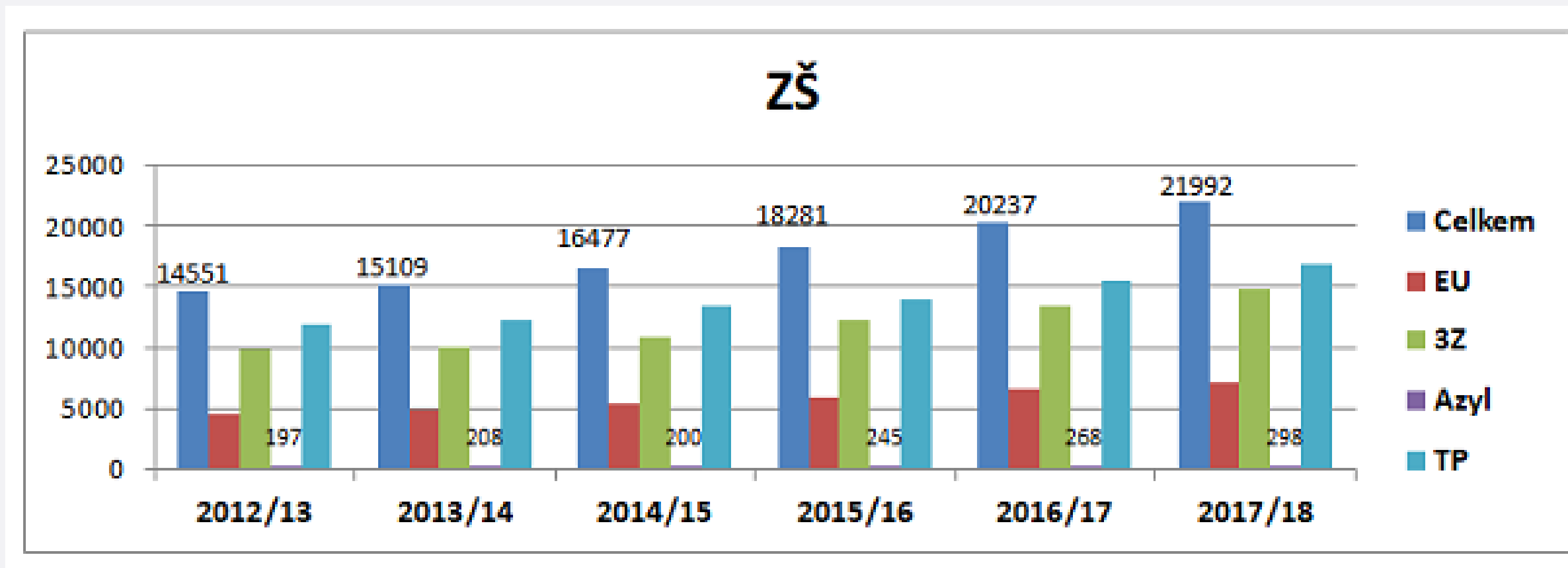

**Proč je potřeba se intenzivně věnovat
problematice žáků-cizinců a žáků s odlišným
mateřským jazykem?**

Vývoj počtu cizinců v ČR dle typu pobytu (1993 – 2017)

Vývoj počtu žáků-cizinců na českých základních školách (2012/2013 – 2016/2017)

Zdroj grafů a informací: Inkluzivní škola.cz, viz: <http://www.inkluzivniskola.cz/pocty-cizincu-na-skolach>

Řešitelský tým – tvorba diagnostického nástroje

Tvorba diagnostického testu:

- Mgr. Kateřina Vodičková, Ph.D., MA, Ústav jazykové a odborné přípravy, Univerzita Karlova
- Mgr. et Mgr. Evy Složilová, M.A., Ph.D., Centrum jazykového vzdělávání, Masarykova univerzita
- Mgr. Petra Chvojková, Ph.D., Filozofická fakulta, Palackého univerzita
- Mgr. Marie Boccou Kestřánková, Ph.D., Ústav bohemistických studií, Univerzita Karlova
- Mgr. Michaela Tomášová, Ústav jazykové a odborné přípravy, Univerzita Karlova
- Mgr. Kateřina Pokorná, Ústav jazykové a odborné přípravy, Univerzita Karlova

Recenzenti diagnostického testu:

- Dr. hab. Waldemar Martyniuk, Katedra języka polskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego
- Mgr. et Mgr. Alicja Ewa Leix, Ph.D., Psychologický ústav AV ČR
- Mgr. Svatava Škodová, Ph.D., Ústav bohemistických studií, Univerzita Karlova
- Mgr. Linda Doleží, Ph.D., Centrum jazykového vzdělávání, Masarykova univerzita
- Mgr. Martina Hulešová, M.A., Ústav jazykové a odborné přípravy, Univerzita Karlova

Komponenty diagnostického nástroje a podpůrné materiály

A. Komponenty diagnostického nástroje:

I. Diagnostický test úrovně řečových dovedností žáka:

i. Diagnostický test pro žáky 1. stupně ZŠ (3. - 5. třída);

ii. Diagnostický test pro žáky 2. stupně ZŠ (6. - 9. třída).

Cíl: informace o úrovni řečových dovedností a jeho silných a slabých stránkách

II. Pedagogicko-psychologický rozhovor se žákem;

III. Holistické hodnocení žáka učitelem, který ho učí.

Cíl: doplňující informace o žákovi, které nelze získat testem

B. Podpůrné metodologické materiály a kurz pro administraci diagnostického testu:

I. Kurz DVPP + metodický materiál pro administrátory

Cíl: proškolení administrátorů testu

C. Podpůrné materiály pro pedagogického pracovníky, kteří pracují s žákem:

I. Metodické materiály (jak se žákem pracovat);

II. Výukové materiály (zdroj podkladů pro práci s dítětem).

Cíl: metodická podpora učitelů

Aktuální stav řešení problematiky

A. Komponenty diagnostického nástroje:

- I. Diagnostický test úrovně řečových dovedností žáka:
 - i. Diagnostický test pro žáky 1. stupně ZŠ (3. - 5. třída);
 - ii. Diagnostický test pro žáky 2. stupně ZŠ (6. - 9. třída).
- II. Pedagogicko-psychologický rozhovor se žákem;
- III. Holistické hodnocení žáka učitelem, který ho učí.

B. Podpůrné metodologické materiály pro administraci diagnostického testu

- I. Kurz DVPP

C. Podpůrné materiály pro pedagogického pracovníky, kteří pracují s žákem

- I. Metodické materiály (jak se žákem pracovat);
- II. Výukové materiály (zdroj podkladů pro práci s dítětem).

Diagnostický test pro žáky 1. stupně ZŠ – základní charakteristiky

A. Testovaná populace:

- žáci s odlišným mateřským jazykem 1. stupně ZŠ (3. - 5. třída)

B. Druh testu:

- diagnostický, víceúrovňový

C. Úrovně jazykové způsobilosti:

- A1–B1 dle SERRJ

D. Dílčí testy:

- čtení, poslech, psaní, mluvení

	Způsob testování	Počet úkolů	Počet položek	Doporučený čas
Čtení	elektronicky	5	25	40 minut
Poslech	elektronicky	5	22	25 minut
Psaní	tužka-papír	1		Maximálně 40 minut
Mluvení	ústně	1		Maximálně 10 minut

E. Testovací techniky a vyhodnocení:

- čtení, poslech (přiřazování přetahováním, výběr ze 3 alternativ, dichotomická volba, elektronické vyhodnocení);
- Psaní (tužka-papír), vyhodnocení administrátorem na základě kritérií hodnocení;
- Čtení (ústně), vyhodnocení administrátorem/tazatelem na základě kritérií hodnocení

F. Mezní hranice úspěšnosti:

APIV-A pod A1, A1/A2, A2/B1

Diagnostický test pro žáky 2. stupně ZŠ – základní charakteristiky

A. Testovaná populace:

- žáci s odlišným mateřským jazykem 2. stupně ZŠ (6. - 9. třída)

B. Druh testu:

- diagnostický, víceúrovňový

C. Úrovně jazykové způsobilosti:

- A1–B2 dle SERRJ

D. Dílčí testy:

- čtení, poslech, psaní, mluvení

E. Testovací techniky a vyhodnocení:

- čtení, poslech (přiřazování přetahováním, výběr ze 3 alternativ, seřazování, dichotomická volba, elektronické vyhodnocení);
- Psaní (tužka-papír), vyhodnocení administrátorem na základě kritérií hodnocení;
- Čtení (ústně), vyhodnocení administrátorem/tazatelem na základě kritérií hodnocení

F. Mezní hranice úspěšnosti:

APIV-A pod A1, A1/A2, A2/B1, B1/B2

	Způsob testování	Počet úkolů	Počet položek	Doporučený čas
Čtení	elektronicky	6	28	60 minut
Poslech	elektronicky	6	28	35 minut
Psaní	tužka-papír	1		Maximálně 40 minut
Mluvení	ústně	1		Maximálně 10 minut

Přínos diagnostického nástroje pro jednotlivé aktéry

A. Přínos pro učitele:

- I. Pomoc s rozpoznáním aktuální úrovně jazykových dovedností žáků dle *SERRJ*;
- II. Identifikace žakových silných a slabých stránek;
- III. Možnost připravit každému žákovi individuální vzdělávací plán;
- IV. Sledovat individuální pokrok žáka v čase a optimalizovat vzdělávací plán.

B. Přínos pro žáka:

- I. Možnost uvědomit si své silné a slabé stránky;
- II. Možnost sledovat svůj pokrok v čase (motivační prvek);
- III. Možnost rozvíjet své jazykové dovednosti prostřednictvím vzdělávání „na míru“.

C. Přínos pro decizní sféru (a vědeckou komunitu)

- I. Získané informace mohou být podkladem pro nastavení systémové podpory jazykové integrace těchto žáků (a obohacení vědeckých poznatků v oblasti jazykového vzdělávání žáků různého věku, pohlaví a jazykových skupin) v českém vzdělávacím prostředí.

Východiska pro tvorbu specifikací

- A. Validované deskriptory odvozené od Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SEERRJ)
- B. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment companion volume with new descriptors (*Young learners: 7-10, 11-15*)
- C. Evropské jazykové portfolio - 2006
- D. Deskriptory pro matematiku/dějepis/občanskou výchovu (Language skills for successful subject learning) - (jen pro 2. stupeň)
- E. Dotazník a následná interview (identifikace komunikačních situací)

Řešitelský tým – tvorba diagnostického testu

Tvorba diagnostického testu:

- Mgr. Kateřina Vodičková, Ph.D., MA, Ústav jazykové a odborné přípravy, Univerzita Karlova
- Mgr. et Mgr. Evy Složilová, M.A., Ph.D., Centrum jazykového vzdělávání, Masarykova univerzita
- Mgr. Petra Chvojková, Ph.D., Filozofická fakulta, Palackého univerzita
- Mgr. Marie Boccou Kestřánková, Ph.D., Ústav bohemistických studií, Univerzita Karlova
- Mgr. Michaela Tomášová, Ústav jazykové a odborné přípravy, Univerzita Karlova
- Mgr. Kateřina Pokorná, Ústav jazykové a odborné přípravy, Univerzita Karlova

Recenzenti diagnostického testu:

- Dr. hab. Waldemar Martyniuk, Katedra języka polskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego
- Mgr. et Mgr. Alicja Ewa Leix, Ph.D., Psychologický ústav AV ČR
- Mgr. Svatava Škodová, Ph.D., Ústav bohemistických studií, Univerzita Karlova
- Mgr. Linda Doleží, Ph.D., Centrum jazykového vzdělávání, Masarykova univerzita
- Mgr. Martina Hulešová, M.A., Ústav jazykové a odborné přípravy, Univerzita Karlova

「Děkuji za pozornost」

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Implementace Akčního plánu inkluzivního vzdělávání - metodická podpora (APIV-A) je financován Evropskou unií.